ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್ (ಪಶುವೈದ್ಯ, ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಹೈನು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಾಖೆಗಳ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರು ಎನ್ನುವುದು ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಸುಮಾರು 12 ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಸಭೆಗಾಗಲೀ, ಯಾವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಲಿ ಆ ರೀತಿ ಅಗೌರವ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ನಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ 12 ವರ್ಷದಿಂದ ಇದ್ದವರು ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ನನ್ನನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯ ವಾತಾವರಣ ಬಹಳ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆರ್ಲಾ ತಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸದಸ್ಯರು ಏನೇನೋ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಅದರ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎಂದು ನನಗೆ ಭಾವನೆ ಆಯಿತು, ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರ ವರ್ತನೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಪರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಸರ್ಮಥನೆಮಾಡುತ್ತಾ ಅವರು ವಕಾಲತ್ತು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸಿತು. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇರಲಿಲ್ಲ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಟುವಾಗಿ ಏನೇನೋ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಇವಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೋದದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಭೆಗೆ ಅಗೌರವ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಾಗಲಿ ನನಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಭಾವಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಅವರು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು. ಈ ಸಭೆಗೆ ನನಗಿಂತಲೂ ಅವರು ಬಹಳ ಹಿರಿಯರು ಹಾಗು ನನಗಿರುವ ಎರಡರಷ್ಟು ವಯಸ್ಸು ಅವರಿಗೆ ಆಗಿದೆ ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಅಗೌರವ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗಿದ್ದರೆ, ದಯಮಾಡಿ ಆ ರೀತಿ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಕೂಡದು, ಅದಕ್ಕೆ ವಿಶಾದಪಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri K. H. PATIL.—Sir, I raise to a point of order. My point of order is whether a member of this House can accuse another member of the House saying that he is holding vakalat on behalf of the other member.

Mr. SPEAKER.—I have heard the Hon'ble Member Mr. Patil I reserve my ruling. I will give a ruling next day.

† ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ವಿಶಾದಪಡಬೇಕಾದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಗಂಗಾಧರ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಎದ್ದು ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್‌ರವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮರೆತು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಚಾವಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವಂತೆ 'ಓಹೋಹೋ' ಎಂದು ಅಪಹಾಸ್ಯಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಅಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್‌ರವರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು, ಅವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದ ಪಡುತ್ತೇನೆ, ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ವಿಶಾದವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್ (ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರ).—ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರು ನನ್ನ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಹೆಲ್ತ್‌ರವರು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಎಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Statement by Chief Minister *re*: Holding of Parliament Session in Bangalore

Mr. SPEAKER.—Next, Mr. Channabasappa.

†Sri H. M. CHANNABASAPPA (Periyapatna).—Mr. Speaker Sir, I am not on my legs to make any comments on what happened in the House. I am on my legs, with your permission, to seek information on a very important issue in which not only the people of Mysore but the people of South India and whole of India are interested and it is this.

Sir, you are aware that for some time back there has been a move that for various good reasons the Parliament session should be held atleast once in a year in South India. The Government of India also constituted a Committee of Parliament Members to assess the values of such a move and the members of the committee went round all the South Indian States to ascertain the views of the respective Governments and the people of respective States and assessed the values of that move. They also came to Mysore and I take it that they had elaborate discussions with important members of the Assembly and also they collected the public opinion in the matter. It is quite a long time since they went to Delhi after ascertaining the views of the people of Kerala Mysore, Andhra Pradesh and Madras. I do not want to go into the merits of the question. Suffice it to say that from all point of view, it is necessary that the Parliament session should be held once at least in one of the places in South India and it is needless to say that Bangalore is an ideally suited place for that purpose. For quite a long time, nothing is heard on that subject. We are anxious to know from the Government of Mysore what exactly is the action taken by them and the views expressed by them and what action they propose to take in order to see that that move materialised and a session of Parliament is held at once in South India particularly in Bangalore. I seek information through you Sir, from the Government of Mysore.

† Sri VEERENDRA PATIL.—Mr. Speaker, as stated just now by the Hon'ble Member Sri H. M. Channabasappa, it is a fact that there is a proposal before the Grovement of India to have one session of the Parliament somewhere in the South. In fact, I am told that this was a proposal made by almost all the leaders and important Members of Parliament. Almost all the Leaders are also in favour of holding one session of Parliament in the South. When we came to know that a committee was constituted consisting of Parliament Members to go into this question in greater detail and also visit the States of Mysore, Kerala, Madras and Andhra Pradesh, I had discussion with some of my friends and also I had a discussion with the leader of the Opposition. After I consulted all the concerned Members, I constituted a high level committee with the leader of the Opposition as a Member of that committee and one or two Members of this House also. I am very happy to say Sir, that the Members of this Committee are one in welcoming suc a move and we have decided to welcome this proposal of having session of Parliament in the South. The committee constituted by the Parliament came to Mysore State and we had detailed discussion with them. First they had discussion at the officers level and then they

(SRI VEERENDRA PATIL)

inspected Vidhana Soudha and so many other buildings and other places in order to satisfy themselves about the availability of accommodation for holding Parliament session here in Bangalore City and later on they had discussion with us also. During the course of the discussion I, on behalf of the Government and all the members of the Committee, assured the members of that committee that so far as this proposal is concerned we here in Mysore State wholeheartedly welcomed this suggestion and I said we are here to provide the necessary facilities for holding the session of Parliament in the South. Even today, I repeat the same thing that so far as this proposal is concerned, whether they want to hold it or not, it is for them to take a decision. But if they take a final decision, we are here and I want to assure the members of that committee and also through this House, the Government of India, that we are prepared to provide all necessay facilities to the Parliament or the Government of India, for holding a session of Parliament in the South.

More than the question of expenditure, we have to look at this matter from another angle. As I said just now, whether it is advisable, whether it is feasible, whether it is necessary to hold the Session of Parliament in the South, it is entirely for the Parliament and the Government of India to decide. I do not want to say anything What I say from here is that if they take a decision to hold a session of Parliament in the South, I am here on behalf of the people of Mysore State and on behalf of the Government to provide all necessary facilities to Parliament to hold their session in the South.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is one thing to welcome the holding of a session in the South. I am very happy that you agree when they take a decision, to hold the session in the south. I want to know whether the Government of Mysore has made a declaration that we are prepared to give all facilities to hold the session in Bangalore in Mysore State ?

Sri VEERENDRA PATIL.—I said that if they want to hold a session in the South, Bangalore is an ideal place which can provide all facilities and I have gone to the extent of saying that I do not think that any other State or City can offer so many facilities as Bangalore City, for a session of Parliament to be held in the South, I have made it quite clear to them. In fact, I wanted that they should take a decision as early as possible. I am quite confident that when they take a decision, that decision will go in favour of Mysore State and Bangalore City.

I only wanted to add one point. This is not a matter of expenditure only, but one of emotional integration. Because we find of late there is a climate and a tendency to think in terms of north and south. When there is a tendency to think in terms of north and South, it is necessary that in the interest of emotional integration of the country, to have a

session of the Parliament in the South. After all, it is my personal opinion which I am expressing. With this back-ground if they take a decision, then the question of expenditure should not come in the way. This is what I wanted to emphasise on this occasion. Whatever may be the expenditure we want to assure the Government of India and also the team of Parliament that we are here to provide all necessary facilities. It is for them to take a decision. When they take a decision to hold the session in Bangalore, we wholeheartedly welcome and we are here to provide all necessary facilities.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Harihara).—who will meet that expenditure ?

Sri VEERENDRA PATIL.—After all, this question of expenditure is a matter of detail. We can sit across the table and thrash it out and come to a conclusion. We need not go into this question at this stage.

Sri B. P. GANGADHAR (Tumkur).—Let it not be a strain on the State Exchequer.

Sri D. DEVARAJ URS (Hunsur).—The Chief Minister was pleased to say that because of emotional integration, there is a possibility of holding a session of Parliament in the South and preferably in Bangalore, and the question of finance or expenditure need not come in the way. I should like to know from him whether it is the Government's view or his personal view.

M. S. KRISHNAN (Melleswaram).—The Hon'ble Chief Minister was pleased to say that because of emotional integration this session should be held here. We are not aware as to what would be the expenditure in this respect. Though he said that this is a matter of detail, if the expenditure is such as would be a very big strain on the State of Mysore, then one has to straight away think whether it is worth while having emotional integration when we have to bear a financial burden that would accrue by virtue of a session of Parliament in Bangalore. We would like to know from you what would the probable expenditure before the question of emotional integration is raised.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತರೆನೋವು ತರುವುದು ಬೇಡ. ಬೆಂಗಳೂರು ಜನರಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಭಾರ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಭಾರ ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ನಾನು ಉಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅಧಿವೇಶನ ಆಗಕೂಡದು. ಒಂದು ಕೋಳಿಮೊಟ್ಟೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ (ನಗು) ಅದರ ಕಷ್ಟ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ನಗುವುದು ಬೇಡ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. 10-20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾಂಟಿಗ್ ಕರೆದು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವಾಗ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಅರ್ಧ, ನೀವು ಅರ್ಧ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬಹುದು. ಆಗ ಅವರ ಮಾತಿಗೇ ಬೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಚ್ಚೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚನ್ನಯ್ಯ)

ಅಂದರೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಯಾವ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಅಧಿವೇಶನವೂ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡ. ಅವರು ಅಲ್ಲಯೇ ಇರಲಿ, ನಾವು ಇಲ್ಲಯೇ ಇರೋಣ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಒಂದುವೇಳೆ ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ನೀವು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ದೇಶವನ್ನು ನುತ್ತಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri B. P. KADAM (Karwar).—It is quite necessary to have a session of Parliament in the South to serve the cause of national emotional integration. So far as the problem of cost of eggs going up consequent upon it, is concerned, we can have a poultry farm of the greatest magnitude right in the vicinity and that problem is solved in its entirety.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ).—ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪಂಜಾಬು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಅಂದರೆ ದೆಹಲ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರವಿದೆಯೆಂದು. ಅಂದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳು ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಸಹಾ ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಖರ್ಚನ್ನು ಅವರಿಂದಲೇ ವಹಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಅಧಿವೇಶನ ದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಉಪಕರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದೇನೂ ಅಪಕಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಷ್ಟು ತೋರಿಸಿದ್ದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಂದರ್ಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕರೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಪಾರ್ಲ ಮೆಂಟ್ ಅಧಿವೇಶನ ಇಲ್ಲಿ ಕರೆಯುವಾಗ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಿಚಾರಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೊಂದು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡಬೋರೆಗೌಡ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿದಂಥ ಹಾಗೂ ರೈತರ ಮೂಲಕ ಬಂದಂಥ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇನೂ ಬಡತನವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಹಣದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಡಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹೋಟಲು ಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಹಾಕಿಸ ಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಅವರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ತರಿಸಿ, ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗಬಾರದು.

Sri D. DEVARAJ URS.—I wish to know whether there will be a regular discussion on this topic, so that we may also participate.

Mr. SPEAKER.—No. Just as I allowed hon. member for a minute, I am allowing others also only a minute. There will be no debate.

Sri D. DEVARAJ URS.—If there is a motion, there can be a debate.

Mr. SPEAKER.—There is no motion. Just as the member expressed himself for a minute, the others also should do likewise within a minute. Please remember that there is not going to be a discussion. Mr. Arakeri may please be brief.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬಳ್ಳೊಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಅಧಿವೇಶನ ಇಲ್ಲಿ ಆಗುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ನುಮಾರು 8 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ನಂನತ್ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. 1952ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಹು ಮುಖ್ಯಸ್ಥಳ ಉತ್ತಮ ಹವಾ ಇದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವತ್ತು ಉತ್ತರದವರ ಪ್ರಭಾವ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದವರಿಗೆ ಅವರ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ 2–3 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಭವನವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲಿ. ಅದರೆ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ನಂನತ್ ಅಧಿವೇಶನ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ. ಇದು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು.

Sri V. N. PATIL (Humnabad).—I wish to speak.....

Mr. SPEAKER.—Mr. V. N. Patil, must excuse me. Sri H. M. Channabasappa, being the member who originally moved the matter, will have one minute and Sri Aziz Sait, another minute to speak.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಅಧಿವೇಶನ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳು ವುದು ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ನದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಮೇರೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾ ನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ 4–5 ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಬಂದಿವೆ. ಕೆಲವರು ಅದು ಆಗಬೇಕೆಂತಲೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಅದು ಬೇಡವೆಂತಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಸೌತ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅದು ನಡೆಯುವುದ ರಿಂದ ಎಮೋಷನಲ್ ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದು ಸರಿಯೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವರೀತಿ ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ನದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರನರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೌರವವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಚರ್ಚೆ ವಿಷಯ ಹೇಗೇ ಇರಲಿ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೇ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮೊದರೇ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿದೆ. ತಾವು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿರುವು ದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇತರರನ್ನೂ ಕರೆದು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದಮೇಲೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ನಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಇತರ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಮತ್ತೊಂದುಸಾರಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು ವುದು ಸೂಕ್ತ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Mr. Speaker, Sir, I think it is premature and it is also unnecessary to go into the question of cost because it is the duty and function of the Central Government to meet the cost and expenditure of holding a session of the Parliament. If they prefer to hold a session of Parliament in the South for the purpose of creating a good climate in country and achieving emotional integration and various other good aspects of holding this session, it is needless to think that they will come and ask us to bear the cost of the expenditure.

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

For instance, Sir, it is within your knowledge and the knowledge of the Members of the House that Parliament is even held in Simla and the Government of India is meeting the cost and at no time has it asked the Government of Himachal Pradesh to meet the cost.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—After independence, nowhere the Session of the Parliament is held.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—It is premature to go into the question of cost of holding the Session of the Parliament. Another point raised by Sri Channaiah is that the cost of eggs will again go high.

3-00 P.M.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸೆಶನ್ಸ್ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲೇ ಆಗಬೇಕು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು. ಅನೇಕ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಕ್ಕೂಟತನ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸೆಶನ್ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹವ ಎಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆದರೆ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಈ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಹೊರಗಡೆ ಆದರೆ, ಆ ನಗರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬಾಧಕ ಕೂಡ ಇದೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾಧಕವೂ ಇದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವೂ ಇದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಅನಾನುಕೂಲವೂ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಒಂದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ರೈಲ್ವೆ, ವಿಮಾನ, ಸಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ, ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಅವರೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಜನರಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಕೆಲವರು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಅಧುನಿಕ ಯುಗದ ಯುವಕರು ನಮಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸುಮಾರು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಅರಮನೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದರೆ, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಕೂಡ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬಹುದು. ನೀವು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಇದೆ. ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ವಿರೋಧ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಅಲ್ಲಿನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಅದು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Now it appears the Hon'ble Members are showing interest in this proposition. I think the purpose would be better served if a formal motion is moved in the House. It is better that this controversy is closed now.

SRI D. DEVARAJ URS.—I wanted to know from the Chief Minister whether it is his personal view or the Government's view.

Mr. SPEAKER.—That can be known in other ways.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಏನು ವಿಚಾರ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಮೇರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೇರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ನದ್ಯಕ್ಕೆ

ಆ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಿದರೆ ಆಮೇಲೆ ಏನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬರುತ್ತದೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—When I have asked the Chief Minister to give the Government view, he has given the Government's view. It is surprising to ask whether it is Government's view or his personal view.

Sri VEERENDRA PATIL.—I want to know what is that personal view and Government view? I could not follow what the Hon'ble Member is asking.

Mr. SPEAKER.—His question is whether your idea of welcoming the holding of the session here is the view of the Government of Mysore.

Sri VEERENDRA PATIL.—If that is the question, I must say that if the Government of India and the Parliament take a decision to hold the session in this city. I welcome it and that is the decision of the Government.

(MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Now laying of Papers.

Papers laid on the Table

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue) I lay :

(i) Notification No. RDF 51 TRM 65, dated 1st February 1968.
Suspension of Land Revenue for the Revenue years 65-66, 66-67 and 67-68 in certain villages of Athani Taluk, Belgaum District, Haveri Taluk, Dharwar District, Muddebihal and Sindagi Taluks of Bijapur District and Chickmagalur Taluk of Chickmagalur District ;

(ii) Notification No. RDF 31 TRM 65-I-II-III-and IV dated 18th September 1968 ;
Suspension of Land Revenue in certain villages of Muddebihal Taluk of Bijapur District ;

(iii) Notification No. A2 RAT PR 75 C 1283/67-68, dated 4th April 1968 ;
Suspension of Land Revenue for the Revenue year 1967-68 in certain villages of Mandya and Maddur Taluks of Mandya District ;

(iv) Notification No. A2 RAT PR 139 C 8/67-68, dated 20th April 1968 ;
Suspension of Land Revenue for the Revenue year 1967-68 in certain villages of Malavalli Taluk, Mandya District ;